

Prof. dr hab. Aleksander Swieżawski

*Prace ofiarowane jubileuszowo
Profesorowi Aleksandrowi Swieżawskiemu*

PRACE NAUKOWE

ZESZYTY HISTORYCZNE

II

WYŻSZA SZKOŁA PEDAGOGICZNA W CZĘSTOCHOWIE
1994

Recenzent
Feliks KIRYK

Redaktorzy naukowi
Marceli ANTONIEWICZ
Marek CETWIŃSKI

Redaktor
Stanisław PODOBIŃSKI

Redaktor techniczny
Marek SKRZYDLEWSKI

Komitety redakcyjny
Henryk BALA, Józef BORGOSZ, Marek CETWIŃSKI,
Zdzisław DROBNER, Tomasz FAŁECKI,
Tadeusz KISIELEWSKI (przewodniczący), Marian PANEK,
Stanisław PODOBIŃSKI (redaktor naczelny), Czesław PUCHAŁA,
Adam ROSÓŁ, Waldemar TYRAS, Andrzej J. ZAKRZEWSKI

Przekład streszczeń
Agnieszka BURCAN
Aleksander WALCZAK

Projekt okładki
Jarosław PĘCZAK

Skład i łamanie
Artur MALINOWSKI
Piotr PAWLAK

Korektorzy
Edyta DZIEWOŃSKA
Stanisław PODOBIŃSKI

ISBN 83-7098-146-1

©Copyright by Wydawnictwo Wyższej Szkoły Pedagogicznej
Częstochowa 1995

Wydawnictwo Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Częstochowie
ul. Tkacka 3/5, 42-200 Częstochowa, tel (0-34) 654-155

Nakład 500 egz. Ark. wyd. 25. Ark druk. 20,3.
Wykonano: "WING", ul. Kopcińskiego 56, 90-032 Łódź, tel. (0-42) 741785.

11.03.96

P-W-Nr 117196 55

Spis treści

Andrzej J. Zakrzewski	
– Aleksander Swieżawski w częstochowskim środowisku historyków	11
Elżbieta Wartalska	
– Bibliografia prac Aleksandra Swieżawskiego	15
Jerzy Starnawski	
– Universitas studiorum	23
Kazimierz Bobowski	
– Rozwój klasztorów cysterek w Niemczech i na ziemiach polskich w dobie średniowiecza	29
Edward Rymar	
– Synowie Henryka Pobożnego dziedzicami księstwa polskiego	35
Jan Związek	
– Przynależność kościelna pogranicza Wielko- i Małopolski ze Śląskiem	53
Marek Cetwiński	
– Rycerstwo pogranicza łużycko-śląskiego w XIII-XIV wieku	99
Rościszaw Żerelik	
– Jeszcze o uposażeniu klasztoru cystersów w Kamieńcu Żąbkowickim w połowie XIV wieku	107
Jan Tęgowski	
– Sprawa ruska w stosunkach Siemowita IV z Władysławem Jagiełłą	115
Alicja Szymczakowa	
– Krąg rodzinny Jana Sumnika z Nabroża	129
Marceli Antoniewicz	
– O pochodzeniu i rodzinie biskupa wileńskiego Mikołaja zwanego Gorzkowskim	137
Jan Szymczak	
– Dział rodzinny Wspinków z Będkowa w 1464 roku	155
Józef Matuszewski	
– Iwan Długosz myślał po polsku	161
Jacek Matuszewski	
– Nieznane źródło czy historyczna mniemanologia?	171
Hieronim Grała	
– Parweniusze czy synowie bojarscy?	185
Damian Tomczyk	
– Organizacje cechowe Brzegu w świetle źródeł sfragistycznych XVI-XVIII wieku	207

Dariusz Złotkowski	
- Problematyka sejmiku odbytego w Starej Częstochowie w dniach 14-15 lutego 1792 roku	229
Ryszard Szwed	
- Prezesi Związku Miast Polskich	239
Elżbieta Olejniczak	
- "Czy radio jest XII Muzą" czyli co na temat odrębności słuchowisk radiowych pisano w prasie dwudziestolecia międzywojennego	255
Elżbieta Hurnikowa	
- O jednej wojnie nudnej niesłuchanie...	267
Tadeusz Dubicki	
- Batalion Partyzancki Wojska Polskiego w Rumunii w 1940 roku	281
Grażyna Pietruszewska-Kobiela	
- Anna Świrszczyńska o powstaniu warszawskim	289
Jan Walczak	
- Z kart ruchu studenckiego w Polsce. Zrzeszenie Studentów Polskich 1950-1973	299
Stanisław Podobiński	
- Miniona i potencjalna derywacyjność imienia Aleksander	319

Contents

Andrzej J. Zakrzewski	
- Aleksander Swieżawski in the surrounding of Częstochowa historians	11
Elżbieta Wartalska	
- The bibliography of Aleksander Swieżawski's works	15
Jerzy Starnawski	
- Universitas studiorum	23
Kazimierz Bobowski	
- An intensive development of Cistercian Monasteries in Germany and Poland in the Middle Ages	29
Edward Rymar	
- Henry the Pious's sons - successors of the Duchy of Poland	35
Jan Związek	
- Religious affiliation of borderland between Little and Great Poland and Silesia	53
Marek Cetwiński	
- Knighthood of the Lusatia-Silesian borderland in XIII and XIV centuries ...	99
Rościszław Żerlik	
- More about endowment of Cistercian Monastery in Kamieniec Żąbkowski in the mid XIV century	107
Jan Tęgowski	
- Russian issue in relations between Siemowit IV and Władysław Jagiełło	115

Alicja Szymczakowa	
– The Family Circle of Jan Sumnik from Naboż.....	129
Marceli Antoniewicz	
– About the origin of the family of the third Vilnius bishop called Gorzowski	137
Jan Szymczak	
– The section of the Wspinek family from Będków in 1464.....	155
Józef Matuszewski	
– Iwan Długosz was thinking in Polish.....	161
Jacek Matuszewski	
– Unknown source or historic hypothesis?.....	171
Hieronim Grala	
– Parvenus /or boyar's sons?	185
Damian Tomczyk	
– Guild Organizations in the light of sphragistic sources in XVI-XVIII centuries	207
Dariusz Złotkowski	
– The problems of regional council which took place in Stara Częstochowa on 14th and 15th February 1792.....	229
Ryszard Szwed	
– Presidents of Polish Towns Association.....	239
Elżbieta Olejniczak	
– "Is Radio the Twelfth Muse?", or what was written on peculiarity of radio plays <u>in</u> the press of the years between the two World Wars.....	255
Elżbieta Hurnikowa	
– Of an Extremely Boring War.....	267
Tadeusz Dubicki	
– The Partisan Battalion of the Polish Army in Roumania in 1940.....	281
Grażyna Pietruszewska-Kobiela	
– Anna Świrszczyńska – on the Warsaw Uprising.....	289
Jan Walczak	
– Pages from the student movement in Poland. Polish Students Association (1950-1973).....	299
Stanisław Podobiński	
– Past and potential derivation of a forename Alexander.....	319